de LEGO® krant

GRATIS EDITIE

Nummer 27
Zomer 1984

Uitgave van
LEGO Nederland B.V.
Postbus 18
9860 AA Grootegast.

Redaktieadres:
Verlengde Hereweg 124
9722 AJ Groningen.

Nieuwsblad voor LEGO bouwers

LEGO vrienden en vriendinnen!

Als de lente komt, dan wordt alles in de natuur weer nieuw. Het lijkt net of alles een fris jasje krijgt. Nou, in deze krant kan je lezen, dat het voor LEGO eigenlijk al zomer is. Want er is heel veel nieuws te melden.
Natuurlijk laten we jullie uitvoerig de nieuwe LEGO dozen zien.
Vooral de prachtige LEGOLAND Riddertijd dozen zijn het bewonderen waard. Kastelen, ridders te paard, allerlei middeleeuwse werktuigen . . . teveel om op te noemen. Kijk maar snel naar het Nieuws, want je zou kunnen zeggen: LEGO is er nu van Riddertijd tot Ruimtevaart.
Maar er is nog meer nieuws.
De prachtige "World Show" van LEGO komt naar Nederland.
Op een paar plaatsen in ons land wordt die gehouden. Je kunt er in deze krant achter komen waar en wanneer je die geweldige LEGO manifestatie kunt bekijken. Het is gewoon te gek wat daar van LEGO is gemaakt. Van een voorhistorisch dier tot aan de meest fantastische ruimtevaartmodellen.
Er is natuurlijk ook weer een wedstrijd. En wil je in de prijzen vallen, dan heb je meer kansen dan ooit. Want er zijn dit keer niet 5, maar liefst meer dan honderd prachtige prijzen te winnen.
Doe je best en heel veel plezier met deze nieuwe LEGO krant.

Coby

Kom naar de grote LEGO Show!

Een groots LEGO spektakel komt naar Nederland.
Voor iedereen die wel eens heeft gehoord van het Familiepark LEGOLAND in Denemarken, is dit dè kans om wat dichter bij huis een heleboel schitterende modellen van LEGO te zien.
De LEGO World Show komt in vier Bijenkorf warenhuizen in Nederland. Het spektakel heet:

"Van Prehistorie tot Science Fiction"

Met allerlei grote LEGO modellen wordt getoond hoe het leven op aarde is ontstaan. Je kunt er dinosaurissen zien, vliegende reptielen, mammoets en natuurlijk onze oer-oer-voorouders, de eerste mensen. Maar er is ook een geweldig groot werkstuk te zien waarmee je kunt bedenken hoe het leven in het heelal in de toekomst misschien zal zijn. En in een serie prachtige modellen vind je de allernieuwste LEGO snufjes terug.

Alles wat je kunt gaan zien, is gebouwd van LEGO elementen, precies zoals ze ook in de bouwdozen zitten. Je moet maar eens bekijken hoe de beroeps-bouwers, die ook het LEGOLAND park in Denemarken bouwden, van LEGO stenen de prachtigste dingen kunnen maken.

De moeite waard voor jong en oud

Je kunt deze leuke en leerzame show gratis bezoeken. Ook met je hele schoolklas. Er is niet alleen een heleboel te zien, maar je kunt er ook zelf met DUPLO of LEGO stenen bouwen.
Als wij goed zijn geïnformeerd, is er zelfs nog een prijsvraag waarmee hele leuke prijzen te winnen zijn.
De grote LEGO show kan je bezoeken **tijdens de winkeluren** in de volgende
Bijenkorf warenhuizen:

Arnhem
14 juli tot en met 4 augustus 1984.

Den Haag
11 augustus tot en met 1 september 1984.

Rotterdam
8 september tot en met 29 september 1984.

Eindhoven
6 oktober tot en met 27 oktober 1984.

Kijk in de volgende LEGO krant, die in de tweede helft van september in de winkels ligt.
Daar staat meer in.

LEGO kastelen op de televisie

Als je het leuk vindt om de LEGO kastelen op de t.v. te zien, dan moet je op de volgende dagen maar eens kijken:
23 mei vóór het nieuws van acht uur op Nederland I
9 juni vóór het nieuws van zeven uur op Nederland II
21 juni nà het nieuws van zeven uur op Nederland II
9 juli nà het nieuws van zeven uur op Nederland II
25 augustus nà het nieuws van zeven uur op Nederland II

Waarom werden er kastelen gebouwd?

(en waarom zijn de meeste kastelen verdwenen?)

Het was niet zo'n heel rustige tijd in de Middeleeuwen. Er waren veel roversbenden en eigenlijk was er altijd wel een kans dat iemand de baas over je wilde spelen, waardoor je helemaal niet veilig kon wonen. Daarom werden er al in de elfde eeuw om een groepje boerderijen vaak boomstammen in de grond gestoken. Soms groeven de boeren er ook nog een gracht omheen en maakten ze achter de omheining een hoge aarden wal. Op die manier konden ze zich beter tegen rovers en soldaten verdedigen. Zo'n versterking werd een 'curtis' genoemd. Bij boerderijen werd ook wel eens een aparte toren gebouwd. Al werd dan de boerderij misschien geplunderd, je hield tenminste je familie en jezelf in leven in die toren.

De edelen

Een kasteel bouwen kostte natuurlijk ook in de Middeleeuwen al erg veel geld. Omdat het land in handen was van de adel, bezaten de edelen vaak het meeste geld. Zij waren het dan ook die kastelen lieten bouwen om er veilig in te wonen en hun bezittingen mee te verdedigen. Maar soms bouwden rovers een kasteel om van daaruit te plunderen en te roven, waarna ze zich weer snel op hun vesting terugtrokken.

Eerst een geschikte plek vinden . . . dan pas bouwen

Het was erg belangrijk om een goede plaats te vinden om een kasteel te bouwen. Omdat ze een kasteel het liefst op een verhoging bouwden was dat in het bijna vlakke Nederland heel moeilijk.
De Nederlandse kastelen kunnen in vijf typen worden verdeeld:

- **de donjon;** dat is een versterkte woontoren met daar omheen soms een gracht.
- **het ronde waterkasteel;** dit type kasteel werd voornamelijk gebouwd omdat het langer te verdedigen was dan een donjon.
- **het 'motte' kasteel;** het woord 'motte' komt uit het frans en betekent een kunstmatig aangelegde heuvel. Deze heuvel ontstond door het zand dat bij het graven vrij kwam op een berg te werpen. Boven op die heuvel kwam dan het kasteel of de donjon te staan.
- **het vierkante waterkasteel;** de oorspronkelijke woontoren werd vergroot en kreeg dan de vorm van een echt kasteel.
- **het hoogte kasteel;** dit kasteel bouwden de kasteelheren bij voorkeur ergens hoog op een berg. Omdat we die in Nederland niet veel hebben, komt dit type ook maar weinig voor in ons land.

Als bouwmaterialen werden vooral baksteen, klei, hout en riet gebruikt. De bakstenen voor de muren, de klei om de muren aan te smeren en het hout om de plafonds, deuren en trappen te timmeren. In het begin werd riet voor de dakbedekking gebruikt. Later legden ze ook leien pannen op het dak.

Mezekouwen, hordijzen en kantelen

Vaak kan je aan de bovenkant van een kasteelmuur de 'mezekouw' ontdekken. Dat is een werpgat in de muur waardoor de kasteelbewoners in geval van een belegering, stenen, huisraad en kokend water op hun vijanden konden gooien.
Rond de toren of langs een muur kan je nog wel eens een 'hordijs' aantreffen. Deze hordijzen werden in geval van een belegering even gauw van hout getimmerd. Aan de zij- en onderkant ervan zitten werpgaten.
Ook zie je vaak 'kantelen' aan de bovenkant van muren en torens gemetseld. Wanneer een kasteel werd belegerd konden de verdedigers zich achter deze kleine muurtjes schuil houden.
De muren van een kasteel werden vaak aan de binnenkant wit geschilderd. In sommige vertrekken hingen wandkleden tegen de kou en vochtigheid. Ze hadden nog geen centrale verwarming en moesten zich bij de open haard verwarmen. Op de grond strooide men zand dat regelmatig werd vernieuwd. Veel meubels hadden ze niet in een kasteel. Er stonden alleen een paar stoelen, kleerkisten en tafels. De tafels stonden meestal op schragen zodat ze na het eten konden worden opgeklapt en minder ruimte innamen.

Viezerds waren de kasteelbewoners echt niet, al denken wij dat maar al te vaak! In veel vertrekken zat zelfs een w.c. In die tijd heette zoiets 'een gemak'.
(Zou daar de uitdrukking: 'er je gemak van nemen' vandaan komen?) Ook gingen de mensen regelmatig in bad. Drinkwater haalden ze uit een speciale waterput en beslist niet uit de gracht!

Boem! Het buskruit is uitgevonden!

Ja, door de uitvinding van het buskruit is er snel een einde gekomen aan de kastelenbouw. De muren werden aan flarden geschoten door de grote zware kogels die werden afgevuurd uit kanonnen.
Eerst hebben sommige kasteelheren nog geprobeerd dikkere muren en sterkere torens te bouwen, maar dat hielp niets.
De kastelen werden daarom maar verbouwd en gebruikt als een soort buitenhuis. De bewoners moesten deze grote huizen met enorme tuinen natuurlijk wel onderhouden. En dat werd zo duur dat veel edelen en handelslieden ook dat niet meer konden betalen. Kastelen kwamen leeg te staan en om aan goedkope materialen te komen, zijn er helaas veel gesloopt.

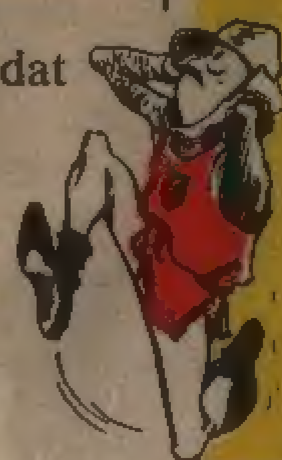
Wil je meer weten?

Natuurlijk is er nog veel meer informatie over Nederlandse kastelen te krijgen. Als je daa[r] bent geïnteresseerd, geven we je hier een paar ideetjes.

a. Ben je 10 jaar of ouder, dan kan je een kastelenpakket bij het Rijksmuseum aanvragen op de volgende manier:
1. Schrijf op een enveloppe het volgende adres:
   Rijksmuseum
   Educatieve Dienst
   Postbus 50673
   1007 DD Amsterdam
2. Zet in de linkerbovenhoek:
   LEGO-KASTELEN
3. Plak een postzegel van 70 cent op die enveloppe.
4. Zet op de achterkant van die enveloppe je eigen naam en adres.
5. Stop ƒ 1,60 aan postzegels in de enveloppe. Je hoeft er geen briefje bij te schrijven.
6. De enveloppe dichtplakken en op de bus doen. Dan duurt het zo'n week of drie voordat je het kastelenpakket thuis krijgt gestuurd.

b. Ook bestaat er een folder waarin alle toegangsprijzen en openingstijden van Nederlandse kastelen staan vermeld. Deze folder kan je halen bij één van de meer dan 40 ANWB kantoren in Nederland.

c. Of breng eens een bezoek aan de bibliotheek bij jou in de buurt. Daar staan erg leuke en mooie plaatjes- e[n] leesboeken over kastelen.

De ring van Wittenburg

'n Middeleeuws sprookje om (voor) te lezen.

Machteld Eleonora, jonkvrouw van Wittenburg, kijkt uit het venster van haar torenkamer. In de vroege zomerzon wapperen de geelrode banieren van de tegenovergelegen toren van het prachtige slot 'Wittenburg' van haar vader, Ridder Pieter van Blankevoort. De lucht is wolkeloos blauw en in haar venster zingt een merel alsof de hele wereld van hem is. "Oh, wat mooi", zucht ze. "Wat zou ik graag door de weilanden lopen, een prachtig boeket bloemen plukken en bij boer Hoven een heerlijk glas melk gaan drinken."

"Waarom doe je dat dan niet", kwettert de merel.

"Hè, wat is dat nou. Een sprekende merel?" Ze loopt naar het raam, maar de merel vliegt weg en roept nog: "'t is nu nog zomer . . ." Merels kunnen dat gemakkelijk zeggen, maar Machteld mag het slot niet verlaten, nu haar vader is gaan helpen bij de belegering van Kasteel 'Donkervoort' om de wrede Ridder Swartegeest te verslaan.

"Ja, straks is de zomer voorbij en ik zit nog steeds binnen. Vader kan nog wel vier weken wegblijven".

Ze schudt energiek haar blonde krullen en rent de torentrap af.

Op de binnenplaats zet meester Adreanus, de smid, net een gerepareerd wiel onder de hooiwagen van boer Hoven.

"Goedemorgen jonkvrouw", roept de smid haar toe. "Boer Hoven kan weer rijden, het wiel is weer als nieuw".

"Wat knap van u, meester Andreanus. Wanneer komt boer Hoven z'n wagen halen?"

"Ik verwacht hem elk moment. Hij haalt nu zijn paard uit de stal. Wilt u de boer mijn groeten overbrengen, want ik heb nog veel meer te doen." "Dat zal ik doen", zegt Machteld.

Maar zodra de smid uit het gezicht is, graait ze haar lange rokken bij elkaar en klimt op de wagen. Vliegensvlug verbergt ze zich onder een stapeltje jutezakken. Ze ligt nog maar net verborgen of daar komt de boer aan met zijn paard. Machteld voelt hoe het paard voor de wagen wordt gespannen. En dan voelt ze een schok. Ze rijden.

"Zo dat is gelukt", denkt Machteld. "Zo kom ik ongezien uit het slot. Als ik straks in het hooi kruip, dat boer Hoving naar het kasteel brengt, dan kom ik er ook ongezien weer in. Dan weet niemand dat ik buiten het slot ben geweest".

Honkebonkend gaat de kar over de keienweg naar de boerderij. Na enige tijd merkt Machteld dat de wagen op de zandweg rijdt. Nu is het tijd om er af te springen. Boer Hoven fluit een vrolijk deuntje.

Machteld kruipt voorzichtig uit haar schuilplaats en springt snel van de wagen in het zand. De boer heeft niets gemerkt en de wagen hobbelt rustig verder met een fluitende boer op de bok.

"Zo ik ben er", denkt Machteld. Ze besluit een hele mooie bos bloemen te plukken. Maar als ze net is begonnen, valt er een schaduw over haar heen. Ze kijkt verschrikt op en ziet een oude minstreel voor zich staan.

"Goedendag, jonkvrouwe van Wittenburg", spreekt de man haar aan. Verbaasd kijkt Machteld hem aan: "Kent u mij, minstreel?"

"Natuurlijk Machteld, wie zou de schone dochter van Ridder Pieter van Blankevoort niet kennen. Uw schoonheid wordt alom geroemd".

Machteld bloost ervan: "dat wist ik niet hoor!"

"Als uw vader van zijn reis terugkomt, zal ik een lied op u zingen in de ridderzaal van het slot. Maar nu geef ik u alvast dit, omdat u de schoonste jonkvrouw bent die ik ken".

De minstreel houdt haar een prachtige gouden ring voor waarop een bloedrode steen in de zon schittert.

"Geef mij uw hand eens?"

Zonder na te denken steekt Machteld de minstreel haar hand toe en deze schuift bliksemsnel de ring om haar vinger. Maar dan grinnikt hij heel gemeen: "Zo die zit en die krijg je er niet meer van af!"

Ontsteld probeert Machteld de ring van haar vinger te trekken, maar dat lukt haar met geen mogelijkheid.

"Minstreel, haal die ring van mijn vinger. Dit is gemeen!", schreeuwt ze.

"Nee jonkvrouw, dit is mijn wraak, omdat je vader Kasteel Donkervoort heeft veroverd en mijn zoon, Jan Swartegeest, in de kerker heeft opgesloten."

Dan knipt de minstreel in zijn vingers en verandert voor haar ogen weer in de lieve merel die haar in het torenvenster heeft overgehaald om buiten het slot te gaan.

"Engerd", gilt Machteld, "wat gemeen!"

Maar al kwetterend vliegt de merel op en verdwijnt in het bos. Daar staat Machteld. De tranen komen in haar ogen.

"Oh, wat erg. Waarom heb ik niet naar mijn wijze vader geluisterd?" Ze voelt zich ineens heel zwak worden en strompelt het zandpaadje af in de richting van de boerderij van boer Hoven.

De boer heeft met zijn knechts de wagen hoog opgeladen met geelgoud hooi. Hij klimt op de bok en roept tegen zijn paard: "Vooruit maar Bles. Dit vrachtje brengen we gauw naar slot Wittenburg".

Bles trekt de wagen alsof er niets opzit en hinnikt vrolijk. Maar als de boer net onderweg is: "Huuuuuuu, hooooooo, Bles!" Wat ligt daar langs het zandpad? Het lijkt wel een vrouwspersoon. Snel springt de boer van de bok en rent naar het meisje. "Zou ze nog leven?"

Hij draait haar om en ziet dan dat het de jonkvrouw van het slot is. Machteld knippert met haar ogen en kan nog maar nauwelijks wat zeggen: "ring . . . minstreel . . . ziek . . . merel!" De boer krabt zich eens onder de pet. "Nou jonkvrouw, daar snap ik niets van. Maar ik zal u zo snel mogelijk naar het slot brengen".

Hij tilt het meisje op de wagen en legt haar zacht in het hooi achter de bok.

Zo komen boer Hoven en Machteld bij slot Wittenburg aan. Iedereen is natuurlijk verbaasd. Hoe is Machteld uit het slot gekomen? En hoe komt het dat ze ineens zo zwak is? Boer Hoven en de poortwachter tillen Machteld van de wagen en brengen haar naar de torenkamer.

"Ik ga snel de vrouw van de smid roepen", zegt de poortwachter, "die weet het meeste van zieke mensen".

Boer Hoven staat er verlegen en ongelukkig bij met de pet in zijn hand. "Hoe kan zo'n vrolijk en gezond meisje nou ineens zo zwak worden?" Maar als hij daar zo hulpeloos staat en niet weet wat te doen, hoort hij klaroengeschal bij de poort van het slot. Hij snelt naar het torenvenster en roept: "Wat een geluk jonkvrouw, hier komt uw vader! Die zal vast wel raad weten!"

Ridder Pieter van Blankevoort komt met zijn manschappen trots aangereden over de valbrug van zijn slot. "Wat vreemd", zegt hij tegen zijn page Arthur, "de poortwachter is niet op zijn post".

Dat wordt echter snel duidelijk als hij de binnenplaats oprijdt. Daar staan de poortwachter en de vrouw van de smid en nog veel meer mensen bij elkaar. De poortwachter vertelt snel wat er met Machteld is gebeurd.

Met twee treden tegelijk stormt de ridder de torentrap op. Als hij Machteld zo bleek ziet liggen, schrikt hij. "M'n lieve meisje, wat is er gebeurd?"

Hij pakt haar hand en ziet de fonkelende ring. Al het bloed trekt uit z'n gezicht. "De betoverde ring! Hoe komt die aan jouw hand?"

Met tranen in haar ogen vertelt Machteld heel eerlijk hoe ze stiekem uit het slot is gevlucht en wat de minstreel tegen haar heeft gezegd.

Dan zucht hij: "Die lelijke schelmen van Swartegeest. Zo wil die lelijke tovenaar mij dwingen om zijn laf-hartige zoon vrij te laten. Maar luister allemaal. Aan deze ring is een geheim verbonden. Het gaat over een gedicht. Dat is alles wat ik weet. Wie van jullie dat gedicht kan vinden, sla ik tot ridder".

Daar horen alle mannen van op. Bijna allemaal rennen ze gelijk naar hun paarden en gaan in vliegende galop het slot uit. Maar één blijft achter. Het is de page Arthur, zoon van Ridder van Rossum.

Hij denkt: "Waar kan je een gedicht vinden? Zou het iets met dit slot te maken hebben?"

Hij besluit eerst iedereen die in het kasteel is, te vragen of die iets van een gedicht weten.

Alleen de vrouw van de poortwachter herinnert zich nog dat haar grootmoeder een gedichtje wist over Wittenburg.

"Zeg het me, lieve vrouw, wie weet komen we zo verder". Ze denkt heel diep na en zegt: "Ik zal het proberen, luister:

"Wittenburg", het is waarachtig
'n Roemrijk slot, zo stoer en prachtig
Om zijn grijsheid hoog geacht
Maar met wrake toebedacht
't Is een ring met rode steen
Die brengt droevenis meteen
Maar door dit vers luid uit te spreken
Zal, zal, zal, . . .

ik weet het niet verder"

"Oh, wat jammer", zegt Arthur, "maar toch denk ik dat we al een heel eind op weg zijn. Nog maar één regel en onze jonkvrouw is van die akelige ring verlost. Ik ga het haar direkt vertellen, dan krijgt ze misschien weer wat hoop!"

Als Arthur op de kamer van Machteld komt, loopt hij op z'n tenen naar het bed: "Lieve jonkvrouw, ik breng u hoop, want ik denk dat ik het gedicht bijna heb".

Als Arthur begint, komt Machteld helemaal overeind.

"Dat gedicht ken ik! Dat heeft mijn moeder me geleerd vlak voor ze is gestorven. Nu herinner ik het me!"

Met krachtige stem laat ze horen:

"'t Is een ring met rode steen
Die brengt droevenis meteen
Maar door dit vers luid uit te spreken
ZAL DE STEEN VAN BOOSHEID BREKEN!"

Oh, wat een wonder! De rode steen in haar ring begint te fonkelen en verkleurt heel langzaam. Het wordt een prachtige witte steen!

Machteld probeert de ring van haar vinger te schuiven en . . . ja hoor, dat gaat gemakkelijk.

"De betovering is verbroken. Nu is het de steen van Wittenburg!", roepen ze tegelijk. Iedereen hoort hun vrolijke geroep en wat zijn ze allemaal blij.

Hoe dit sprookje verder gaat? Nou, natuurlijk leefden Machteld en haar man Ridder Arthur van Rossum nog heel lang en gelukkig. De steen van Wittenburg bracht alleen nog liefde en geluk. Je moet hem maar eens gaan bekijken als je op slot Wittenburg komt.

Speel- en informatiepakket

Er is door LEGO een pakket samengesteld waarmee u meer te weten kunt komen over LEGO speelgoed. Voor een bedrag van vijf gulden ontvangt u: uitvoerige gegevens over de LEGO geschiedenis, over DUPLO en LEGO speelgoed, over het Familiepark LEGOLAND in Denemarken, over de opvoedkundige achtergronden van LEGO speelgoed en krijgt u een uitgebreid overzicht met afbeeldingen en prijzen van alle beschikbare onderdelen-pakketjes.
Bovendien doen we er nog een leuk spelletje, 2 LEGO kranten, een LEGO sleutelhanger en een leuke sticker bij in.
Deze veelzijdige gegevens en informatie zijn ook een ideaal hulpmiddel voor een school-opdracht!
U bestelt het **Speel- en Informatiepakket** heel eenvoudig per brief of briefkaart bij
LEGO Nederland b.v.,
Postbus 18, 9860 AA Grootegast.
U krijgt dan direct een accept-girokaart toegezonden. Als u daarmee ƒ 5,- heeft overgemaakt krijgt u snel dit brede informatiepakket in huis.

Bewaar je bouwtekeningen

We krijgen zoveel vragen naar bouwtekeningen, dat we toch maar schrijven:
jongens en meisjes bewaar ze!
Stop ze in een multomap of zo. We kunnen jullie er later niet altijd aan helpen en bovendien zijn ze apart erg duur! Dat kan niet anders, want het is een heel karwei om ze op te zoeken en te versturen.

Kado: een echte ridderorde

Bij aankoop van één van de kastelendozen van LEGOLAND Riddertijd, dat zijn dus doos 375 of één van de nieuwe dozen 6073 of 6080, krijg je tijdelijk een originele Ridderorde met je eigen naam erop kado.
Dit aanbod geldt natuurlijk zolang de voorraad strekt.

Ridderorde

Ik, Pieter, Heer van het Land der Steenbouwers, Graaf van Noppensteijn, Ridder van Blankevoort, verhef hierbij tot de Ridderstand van LEGOLAND

met alle rechten en plichten van dit Ridderschap.

Gij zult mij, mijn hof en have en het Land der Steenbouwers, getrouw en volgzaam dienen en te vuur en zwaard verdedigen.

Gij zult zich tegenover een ieder ridderlijk en eerlijk opstellen, respekt betrachten en rechtvaardig oordelen.

Gij verkrijgt hierbij de titel "Ridder" en het recht tot het dragen van mijn schild en wapen, zoals mijn voorvaderen het mij doorgaven.

Pieter
A.D. MCMLXXXIV

LEGO
LEGOLAND Riddertijd
Middeleeuwse avonturen die je iedere dag kunt bouwen en beleven!

Als je thuis geen Nederlands spreekt . . .

Er wonen in Nederland veel kinderen die onze lastige taal niet (of nog niet goed) spreken of lezen. Voor die kinderen willen we wat doen!
We hebben voor de kinderen die onze taal niet helemaal (of helemaal niet) begrijpen LEGO catalogi in de volgende 22 talen beschikbaar:
afrikaans, arabisch, chinees, tsjechoslowaaks, deens, duits, engels, fins, frans, grieks, hongaars, hebreeuws, italiaans, japans, maleis, noors, portugees, pools, russisch, spaans en zweeds.
Het kan natuurlijk wel zo zijn, dat deze catalogi niet helemaal gelijk zijn aan de nederlandse uitgave. Bovendien zijn de prijzen er natuurlijk niet in nederlands geld bij opgenomen. Maar toch kan het zijn dat buitenlandse kinderen er veel hulp en plezier aan beleven.
De oplage is beperkt en echt **uitsluitend** bestemd voor buitenlandse kinderen die in Nederland wonen en die moeite met de nederlandse taal hebben. We sturen de catalogus **gratis** op als u een brief of briefkaart stuurt aan LEGO Nederland b.v., Postbus 18, 9860 AA Grootegast met vermelding van de taal die u wenst te ontvangen.

Wees sportief! Vraag de catalogu[s] niet aan als 't niet **echt nodig** is, want de oplage is beperkt.
Ons enige doel is om kinderen te helpen die onze taal niet begrijpen.

LEGO puzzel: Wat weet je van kastelen?

Deze keer hebben we een kastelen-puzzel bedacht.
Misschien denk je wat een moeilijke vragen. Maar dat valt reuze mee als je eerst het kastelenverhaal op pagina 2 leest.
Als je het juiste antwoord weet bij de vraag dan streep je de letter voor dat antwoord aan. Dus, een a, b of c. Op de puzzelbon staan de cijfers 1 tot en met 6 en daarachter vul je dan die letter in.
Gesnopen, dan nu aan de slag!
We hebben dit keer 5 hoofdprijzen, een LEGO doos naar keuze, en honderd (100) paltrokken, dat zijn echte ridderkleden.
Hier zijn de vragen.

1. In de elfde eeuw bouwden de boeren soms een 'curtis'. Is dat:
a) een toren?
b) een luchtkasteel?
c) een groep boerderijen met daar omheen een omheining?

2. Een 'donjon' is:
a) een versterkte woontoren
b) een kasteelheer
c) een donkere kamer

3. Verschillende materialen werden voor het bouwen van een kasteel gebruikt:
a) betonplaten voor de vloeren
b) kunststof dakgoten
c) riet voor de daken

4. Als je een kasteel goed bekijkt, kan je soms een 'mezekouw' ontdekken. Dat is een:
a) vogelnestje
b) werpgat in de kasteelmuur
c) kouwende kasteelbewoner

5. 'Kantelen' zijn:
a) muurtjes bovenaan de kasteelmuur en langs de torens
b) valluiken
c) suikersnoepjes voor kinderen in de Middeleeuwen

6. Wat is een 'motte'?
a) een klein lastig diertje
b) iemand die nodig naar het gemak moet
c) een kunstmatig aangelegde heuvel

Vul je antwoord in op de puzzelbon en stuur deze op voor 15 juli 1984 naar:

Redaktie LEGO krant
Verlengde Hereweg 124
9722 AJ Groningen.

Dus doe je best, misschien win je met deze puzzel eens een prijs.

Puzzelbon

De antwoorden op de puzzel zijn:
1. .... 3. .... 5. ....
2. .... 4. .... 6. ....
Mijn naam is: ....
Adres: ....
Postcode/plaats: ....
Ik ben een jongen/meisje van .... jaar.
Als ik win wil ik graag doos nummer .... hebben.

Nieuwe attrakties in Familiepark LEGOLAND, Billund

Als je het geluk hebt, dat je dit jaa[r] met vakantie naar Denemarken gaat, dan is een bezoek aan het beroemde Familiepark LEGOLAND in Billund beslist "het einde".
Denemarken is een heerlijk, eerlijk, vriendelijk en rustig vakantie[land]. Het biedt bossen, zee, strand, bloemen, kanovaren, zee[,] goed verzorgde campings, zomer[-]huisjes, hotels, vakwerkhuizen, zuurstokroze kerkjes, golvend heuvelachtig land . . . en overal vriendelijke mensen.
In LEGOLAND zijn er dit jaar weer een drietal nieuwe attraktie[s] bijgekomen:
1. **Een vliegende caroussel:** een soort draaimolen met LEGO vliegtuigjes, die je kunt vinden in de FABULAND speelstad.
2. **LEGONDEL:** een rijkgekleurd reuzenrad, ook in de FABULAND speelstad en ...
3. **LEGOTOPPEN:** een 36 meter hoge toren, waarbij de lift aan de buitenkant van de toren ronddraaiend een prachtig uitzicht biedt.
Verder kun je er met het hele gez[in] makkelijk een hele dag fijn bezig zijn. Zelfs als het regent.
Met paarden, indianen, cowboys, goud-delvers, bootjes en een schi[t]terend Miniland. Er is een campi[ng] en een zwembad vlakbij.
LEGOLAND ligt 125 km boven de Deens/Duitse grens, in het ha[rt] van Jutland en is dagelijks geopen[d] tot begin september.

LEGO nieuws

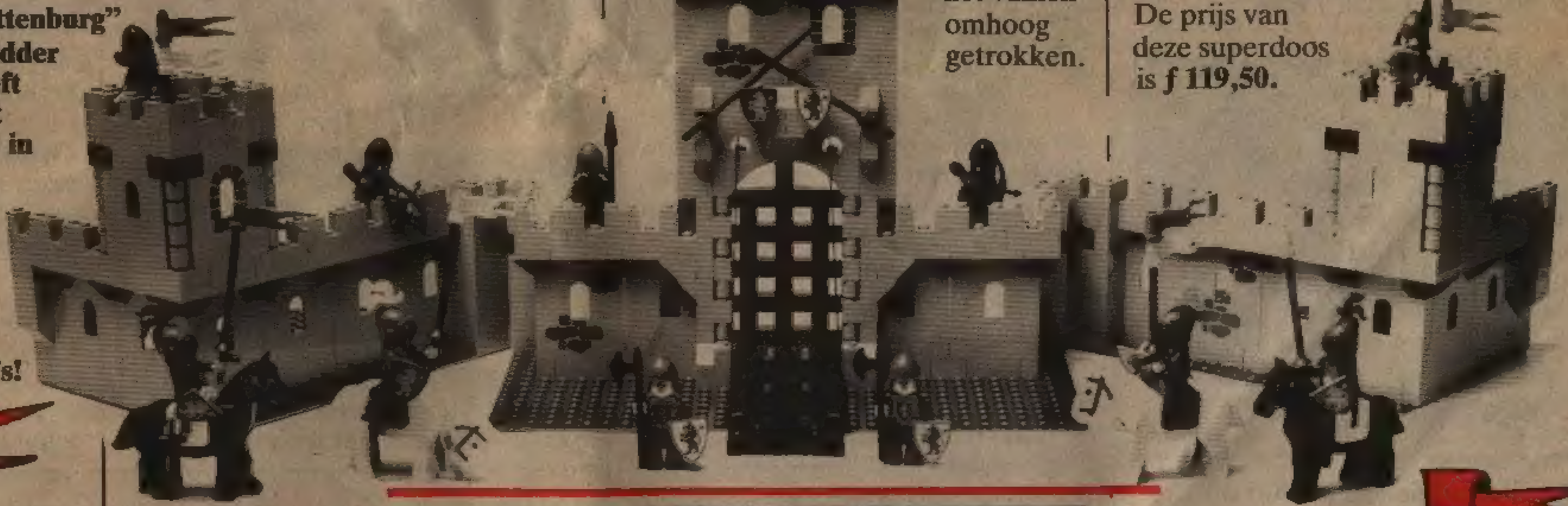
Kom je spelen in de Middeleeuwen?

Oh, jongens en meisjes, kom nu eens kijken in LEGOLAND. Niet te geloven, het wordt er Riddertijd. Er is nu een tijd aangebroken van de meest spannende toernooien en werkelijk grandioze feesten waarbij minstreels in de ridderzaal prachtige overwinningsliederen zingen.
De belegering van Slot "Wittenburg" is mislukt. De slotvoogd, Ridder Pieter van Blankevoort, heeft zijn belager Jan Swartegeest van Kasteel "Donkervoort" in een toernooi verslagen.
Ga dus gauw kijken in de LEGO winkel naar al die prachtige ridderdozen en ridderdoosjes, want in het echt zijn ze nog veel mooier en kleuriger dan op de foto's!

Vrolijk wapperen de roodgele vanen van **Slot "Wittenburg"** waar Ridder Pieter van Blankevoort met 3 andere ridders en 8 slotwachters wonen. De 4 ridders komen terug van een inspektietocht en vanuit de hoge toren, die trots in het midden van de voorste muur omhoog steekt, wordt de ophaalbrug neergelaten en het valhek omhoog getrokken.

Ridder Pieter is moedig als een leeuw en daarom hebben de ridders dan ook een leeuw op hun wapenschild.

Dit sterke slot staat op een groene grondplaat en kan ook opendraaien met de scharnieren in de voormuur. Je krijgt dan een lange muur met torens. Ook in Slot "Wittenburg" is een kerker met een grendel te vinden.
Dit vrijwel onneembare slot is in doos **6080** verpakt met alle ridders, kasteelwachters, vier paarden en allerlei attributen.
De prijs van deze superdoos is **ƒ 119,50.**

In **Kasteel "Donkervoort"** woont Ridder Jan Swartegeest.
Het wapen in het schild van deze ridder is een zwart/witte arend.
Pas op, want als je iets doet wat Ridder Jan niet wil . . . dan kan het zijn dat je in de kerker wordt gestopt. Je kunt het kasteel ook openklappen, want er zitten scharnieren in de voorste muur.
Dan krijg je een hele lange muur met torens en in het midden een poort met ophaalbrug. Totaal wonen er op "Donkervoort" nog 2 ridders met paarden en 5 kasteelwachters. Zoals alle paarden in LEGOLAND Riddertijd kunnen het zwarte paard en de schimmel hun hoofd omhoog en omlaag buigen.
Kasteel "Donkervoort" zit in doos **6073.** De prijs van dit Middeleeuws kasteel bedraagt **ƒ 73,25.**

In de Middeleeuwen probeerden ze soms kasteelmuren stuk te gooien met stenen. Dit rijdend **slinger-werktuig** slingert LEGO stenen een heel eind weg. Als ze met het stenenwerpen de kasteelmuur niet haalden, duwden of trokken ze het slinger-werktuig er naar toe.
Met twee bewakers erbij kan je dit gevaarte uit de Middeleeuwen bekijken in doos **6030.** De prijs ervan is **ƒ 14,90.**

Fier wapperen de vaandels van deze twee **toernooi-ridders.**
De één verdedigt het wapen met de Leeuw en de zwarte ridder het wapen met de Adelaar. De paarden heffen hun hoofden fier omhoog als ze naar lansen en schilden toerijden.
Wie zal het winnen?

De 2 toernooiridders zitten in doos **6021,** die **ƒ 10,25** kost.

Er werden in de Middeleeuwen allerlei dingen uitgevonden om bij een belegering van een kasteel binnen de muren te komen.
Soms zetten ze ladders tegen de muren. Maar hier zie je ook een rijdende belegeringstoren met een val-brug die op de muur kan worden neergelaten. De toren werd dan vlakbij de muur geduwd.
De rijdende toren, het bastion met ladder, de ridders en het paard zijn te vinden in de **Verdediging** nummer **6061.** Alles te zamen kost **ƒ 38,25.**

De voerman op deze **kasteelkar** heeft van alles bij zich: een lans, een zwaard, een schild, een bijl en een hamer. In de kist achterop zijn kar zullen misschien wel allerlei mooie dingen zitten die hij op het kasteel wil verkopen.
De kasteelkar, het prachtige witte paard en de voerman met al z'n spulletjes zitten in doos **6010,** die **ƒ 6,90** kost.

Ruurt de Smid repareert een wagenwiel in de smidse van het kasteel. Op de kasteelmuur houdt een kasteelwacht een oogje in het zeil. De kasteelmuur past natuurlijk ook bij de kastelendozen en . . . weet je dat je met de stenen van deze doos ook zo een paard en wagen maakt?
De **werkplaats** van de kasteelsmid, wachter, smid, oven en paard zitten in doos **6040** die **ƒ 20,75** kost.

Deze ridders zijn met hun wagen op reis. Ze zijn op alles voorbereid om zich onderweg tegen rovers te verdedigen. De één heeft een hellebaard en de ander een boog. De pijlen hangen in een koker op z'n rug. Ze hebben ook een zadel bij zich, om mee te kunnen doen aan toernooien.
De **ridder op reis** vind je in doos **6022** en ze kosten met hun paard en wagen **ƒ 10,25.**

Fabuland

De Fantastische groene Fantaseerdozen

In de krant van januari lieten we jullie al een paar nieuwe FABULAND bewoners zien. Dit keer stellen we nog enkele grappige nieuwe doosjes en diertjes aan jullie voor.

Wallie Walrus was vroeger kapitein op een groot passagierschip. Maar nu is-ie daar te oud voor. Z'n zeebenen zijn wat stijf geworden en daarom rijdt hij nu met een ijsco-karretje door FABULAND. **"De zeerob"** zit in doosje **3791** en kost **f 6,45.**

Met zijn walkie-talkie blijft de wachtmeester in kontakt met het buro. Als buldog lijkt hij niet zo vrolijk, maar dat valt wel mee hoor. Maar als-ie ergens een boef ziet, nou dan is-ie er heel snel bij op zijn motorfiets.
"De wachtmeester" kost **f 6,45** en is zelf nog opgesloten in doosje **3789,** waaruit je hem maar snel moet bevrijden.

Als de wachtmeester de boef heeft gepakt, dan komt de boevenwagen uit FABULAND. Hier zie je dat het nu uit is met de schelmenstreken van Koos Krokodil. Hij is opgepakt en in de boevenwagen gestopt. De wachtmeester rijdt alvast vooruit.
"De boevenwagen" zit in doos **3639** en kost **f 14,90.**

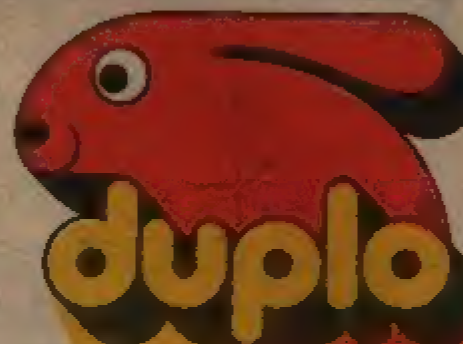
Er zijn zoveel auto's en motoren in FABULAND gekomen, dat er nu wel plaats is voor een benzinepomp en een reparatiewerkplaats.
De takelwagen van het station krijgt een grote beurt van Joop de monteur en Ted de Beer, die de baas is, staat aan de pomp.
Het **"Auto-werkplaatsstation",** met de monteur, baas De Beer, de takelwagen, de motorfiets en twee benzinepompen is te vinden in doos **3670.** Daarin zitten natuurlijk ook de krik, het oliekannetje en de waterpomptang van Joop. De doos kost **f 45,75.**

Als Koos Krokodil niet zo stout was geweest, dan hoefde hij niet naar het "Huis van Bewaring". Maar omdat hij een grote taart heeft weggepakt uit de bakkerij van het broodkonijn, moet hij achter slot en grendel.
Inspekteur Lobbes hoort door de telefoon dat Koos Krokodil is opgepakt.
Het **"Huis van Bewaring"** met twee politiedieren, de motorfiets en de telefoon zijn in doos **3664.** De prijs daarvan is **f 29,50.**

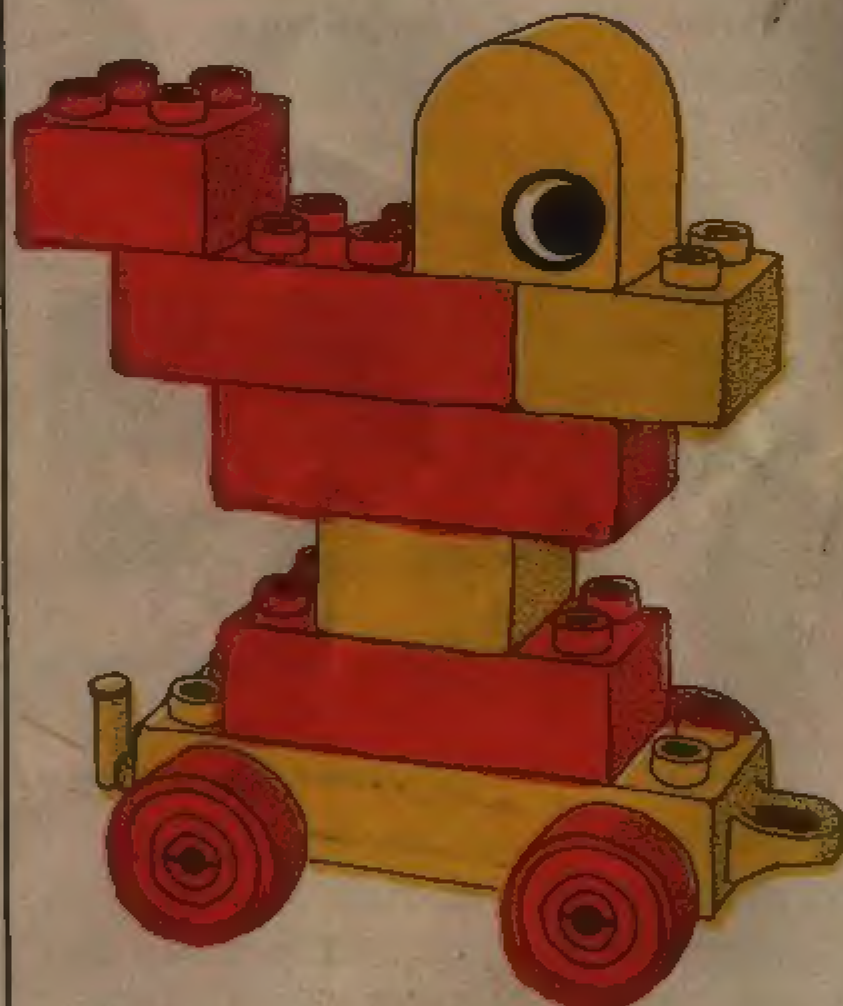
Op de **vliegbasis "Velddorp"** he... Karel de Kraai juist zijn landing... ingezet. Zijn dubbeldekker wo... veilig binnengeloodst door Piep... de Muis. De andere muis, die r... de kruiwagen wat spulletjes hee... opgehaald, heet Rik.
Gelukkig waait het niet zo hard... want aan de windfaan op het da... zie je dat Karel Kraai met de w... mee landt en dat kan anders nie... best.
Vliegbasis "Velddorp" met vlie... tuig, drie FABULAND diertjes... allerlei spulletjes zijn verpakt i... doos nummer **3671.** De prijs da... van bedraagt **f 51,25.**

Nieuwe Blokkendozen

Met de grote, veilige, gekleurde DUPLO bouwstenen leren ook hele kleintjes (vanaf 1 jaar) al heel snel en spelenderwijs hun handjes en hoofdje gebruiken. De ene keer is het opbouwen een kraaiend plezier, de andere keer is juist het uit elkaar halen de opperste vreugde. En het mooiste van alles is nog samen met mamma, pappa, opa of oma te spelen. Het is dan ook niet zo vreemd dat er vorig jaar ruim 30% meer DUPLO is aangeschaft dan in 1982. Steeds meer ouders en grootouders ontdekken hoe fijn de kleintjes het spelen met de onverwoestbare, volkomen veilige DUPLO blokken vinden en hoe snel ze ermee leren omgaan.

2307 Aanvuldoos Peuterblokken
Stenen in verschillende kleuren en afmetingen. Prijs **f 16,75.**

2335 Een blokkendoos waarmee een **"Rol-eendje"** kan worden gebouwd. Maar met de onderdelen uit deze doos zijn allerlei rollende dingen mogelijk. De prijs van deze doos is **f 10,75.**

2309 Grote Aanvuldoos Peuterblokken
Nog meer DUPLO bouwstenen in verschillende kleuren, afmetingen en vormen. Prijs **f 28,75.**

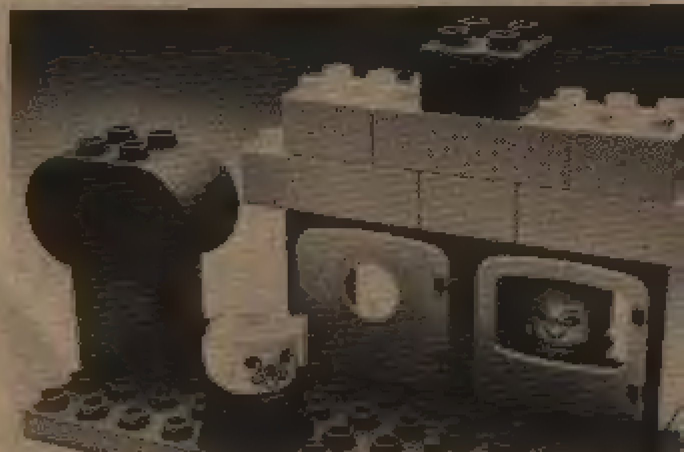
2305 De grote DUPLO **grondplaat** (24 x 24 nopjes) voor het opbouwen van modellen.
Een ideale aanvulling voor iedere kleuter die DUPLO blokken heeft. Prijs **f 24,50.**

(2305, 2307, 2309 niet afgebeeld)

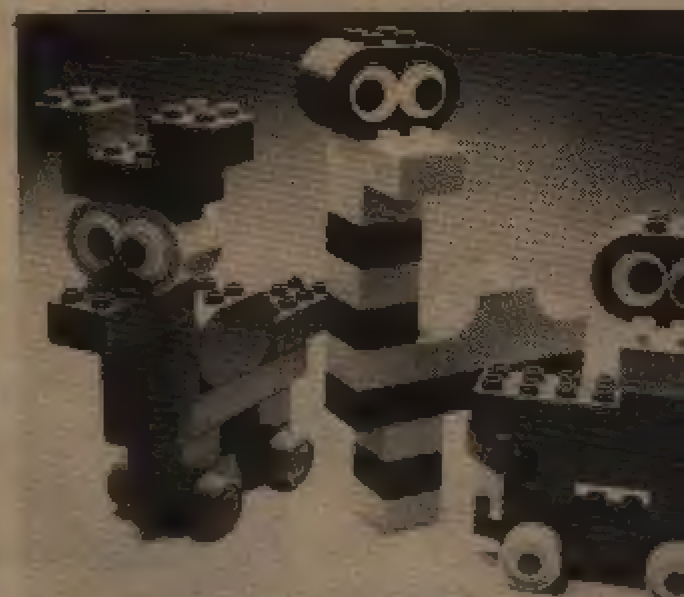
2375 Met vier schattige poppetjes en allerlei andere DUPLO elementen is bijvoorbeeld een hele stad te bouwen. Er is ook een bouwplaat bij. Deze grote, kleurige doos kost **f 77,50** en we noemen hem **"Speelstad-doos".**

2345 Veel bouwplezier is er te beleven met de poppetjes en bo... stenen uit deze doos. Op het bas... plaatje kan een boom worden geplant en een huisje met raam... deur worden gebouwd. De twe... poppetjes kunnen in of op het h... maar ook bovenin de boom.
De begindoos **"Bouwplezier"** ... **f 24,25.**

2365 Wat een pret is het om te s... len met DUPLO. Vooral de wagentjes en de oogjesstenen ... deze doos bieden allerlei mogel... heden. Bijvoorbeeld deze drie "vreemde vogels" kunnen erva... worden gemaakt. **"Dierenpret...** de naam van deze bouwdoos, ... **f 58,25** kost.

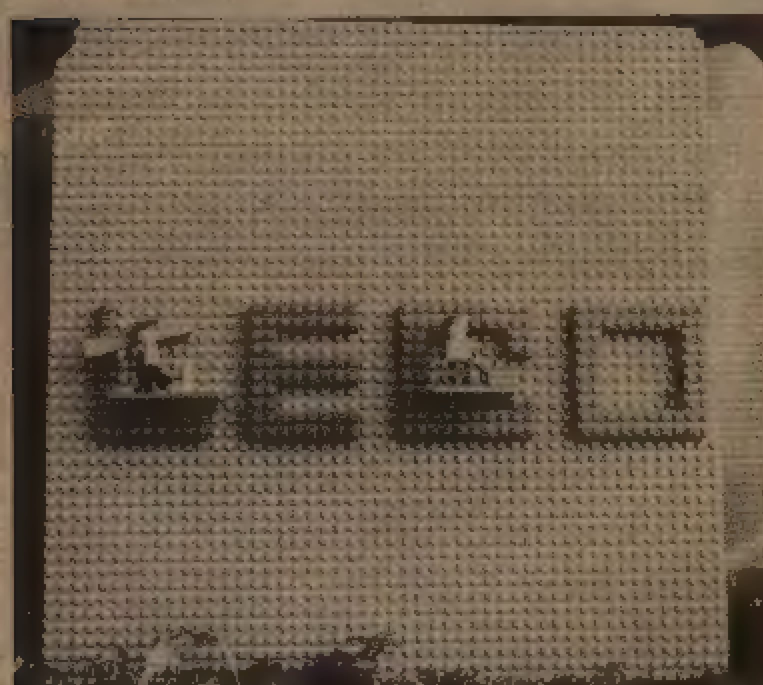
2355 Bouwen en spelen gaat o... samen in de basisdoos **"Wagen...tjes".** De bouwelementen van ... DUPLO doos geven alle ruimt... voor het maken van allerlei sp... nende dingen. De prijs van de... doos bedraagt **f 39,75.**

Wat bracht de postbode?

Jongens en meisjes wat hebben jullie ons weer stapels brieven, tekeningen en foto's gestuurd. De postduif heeft niet stil gezeten! Jammer genoeg moeten we weer een keuze maken, want bij lange na passen al die brieven niet op deze pagina. Wel sturen we zo snel mogelijk persoonlijk bericht.

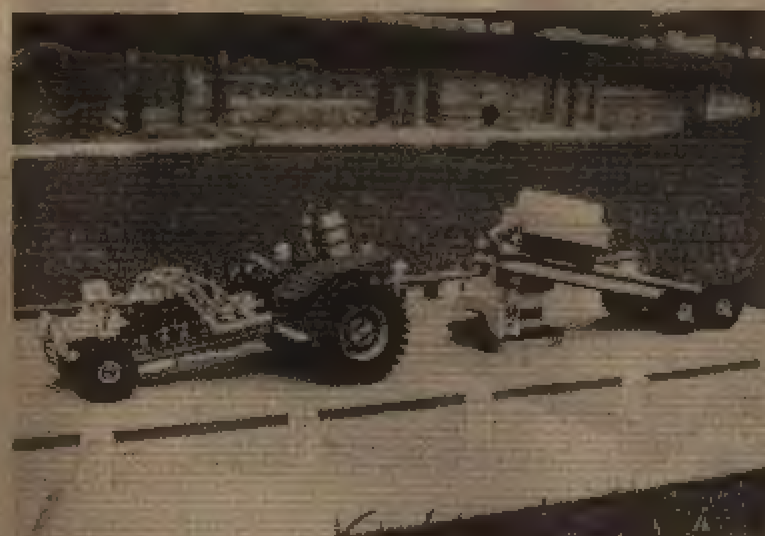
Remke Huig uit Wijdenes heeft twee ijverige mannetjes aan het werk gezet. Ze maken de letters 'LEGO' op een gondplaat.

Wat een leuk idee Remke, maar . . . ruimen deze mannekes ook jouw kamer op?

Beste LEGO krant redaktie,
Dit is mijn nieuwe model. Ik hoop dat jullie het leuk vinden. Ik vind de LEGO krant erg leuk.
Mark-Jan Kleiborn uit Rotterdam.

Wat een mooie politieboot Mark-Jan. Goed bedacht hoor!

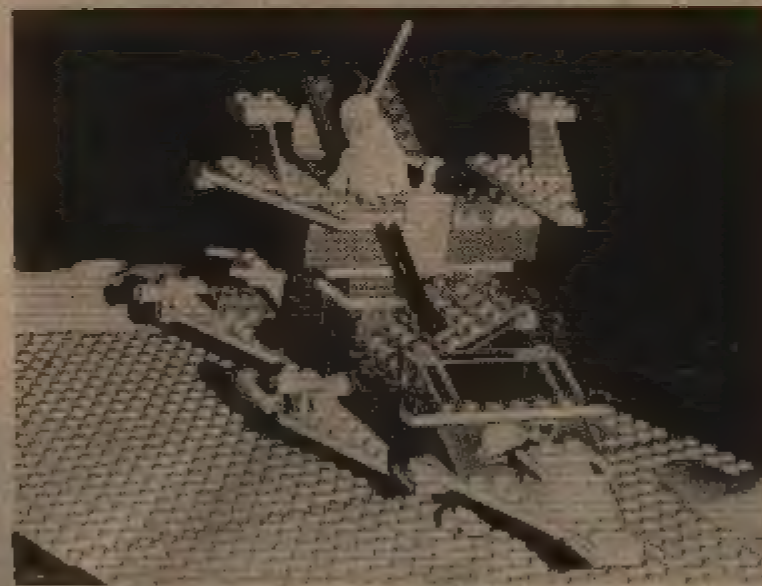

Henk van Ballegooyen uit Gameren is naar een 'trekker trek- wedstrijd' geweest. Henk vond dat heel leuk en daarom bouwde hij thuis deze zware tractor na. Als de tractor rijdt dan gaat de gewichtbak omhoog, aangedreven met een touwtje om de as.

Beste LEGO krant,
Ik heet Reinier van Markus en ik ben 9 jaar. Dit grote LL 918 ruimteschip heb ik in 2 uur gemaakt. Op het ruimteschip zitten drie astronauten. De groeten van Reinier.

Tjonge Reinier, is het ruimteschip net zo snel als jij?

"Aan de LEGO krant,
Dit mannetje met orgel heb ik zelf gemaakt. Het staat boven op de echte piano". Kim van Nieuwaal uit Numansdorp.

Nou Kim wat een reuze leuk idee! Als je ook nog een drummer, bassist en gitarist maakt, heb je een heel orkest!

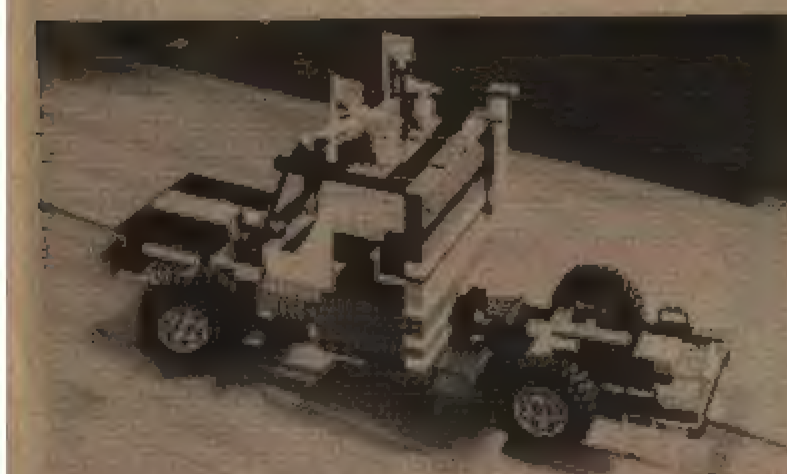

Hallo,
Ik ben Maikel van Rijen uit Wintelré (Noord Brabant) en ben 11 jaar. Ik heb deze Scania 142 E vrachtwagen met oplegger gebouwd.

Wat een prachtige foto's heb je ons gestuurd. Je zou zo in willen stappen en wegrijden!

Een foto van een andere mooie truck kregen we van de 8 jarige Merlijn Doomernik.

Beste LEGO krant redaktie,
Wij, Mark Kortink en Erik Damhuis, zijn allebei 12 jaar en wonen in Oldenzaal. Deze reuze 'Super Star' achtbaan hebben we zelf gebouwd.

Wat een spannende achtbaan is dat jongens. Leuk met die motoren en lampjes. Het is bij jullie thuis nu zeker altijd kermis hè?

Advertentie
Stijn Martens, Bakkenbrugstraat 9, 4891 PA Rijsbergen zou dolgraag een paar technische tekeningen ontvangen van een truck met trailer, cardan-aandrijving, bewegend stuur, werkende laadklep, 5 versnellingen, wielophanging met vering en een dakspoiler. Wie kan hem helpen?

Advertentie
Wie kan Jeroen de Mooy helpen aan: technische tekeningen om bij de trekker van doos nr. 851 een voor-hefinrichting te maken? De trekker moet dan nog wel kunnen sturen en de hefinriching moet van achteren bedienbaar zijn.
Adres: Stationsweg 32, 6711 PS Ede.

Advertentie
Ik zou graag een bouwtekening (of kopie) van een oud taxibedrijf willen hebben, schrijft J. v. d. Grevel, Pedro Cabralstaat 2, 5223 RD 's-Hertogenbosch.
Je kunt hem eerst bellen: 073-215931.

Advertentie
Wie kan van doosnummer 355 een bouwtekening (of een kopie daarvan) sturen aan:
Ralph Edwin Koopman
Middelzand 2512
1788 CH Den Helder.

Deze flitsende Formule I racewagen is bedacht en gebouwd door Eric en Spiridon van Veldhoven uit Den Haag. Hun race-auto is uitgerust met: een werkende V-6 cylinder motor, een achterwiel differentieel, rem- en luchtleidingen en een werkende stuurinrichting.

Uitslag "Vliegenier"

De prijswinnaars van de 'Vliegenier' zijn:
Nicolette du Rieu, Soest
Peter de Rijke, Stavenisse
Maureen Tokromo, Den Haag
Paul Voets, Vinkel.
Ivo Rothkranz, Zoetermeer

Architekten bouwen met LEGO®

Tentoonstelling van 10 grote LEGO Villa's

Dat LEGO niet alleen uitdagend is voor kinderen, maar ook voor grote mensen, wisten jullie natuurlijk al. Maar dat ook kunstenaars en architekten er door geïnspireerd raken, kunnen jullie nu gaan zien. De Rotterdamse Kunststichting kreeg namelijk een heel origineel idee. Aan tien bekende, jonge architekten werd gevraagd om de Villa - dat is een dure naam voor een groot en mooi woonhuis - van hun dromen te ontwerpen. Deze ontwerpen, op schaal gebouwd (voor de bollebozen onder jullie schaal 1 : 25) van LEGO stenen, zouden dan te zien zijn op een tentoonstelling.

De 10 architekten hebben eind vorig jaar allemaal hun Villa-ontwerpen gemaakt. Toen die er waren, is met man en macht gwerkt om ze van LEGO stenen te bouwen. Het werden reusachtige maquettes.
Het experiment is fantastisch gelukt. De tentoonstelling in Rotterdam, die in april is gehouden, baarde veel opzien. Maar nu komt deze tentoonstelling ook naar Amsterdam. Onder de naam "Architectuur in LEGO" zijn deze fantastische Villa-modellen te zien in:

Dit is één van de ontwerpen, die van verschrikkelijk veel LEGO stenen is nagebouwd.

Het Nederlands Documentatie-centrum voor de Bouwkunst, Droogbak 1a in Amsterdam-Centrum, van 16 juli tot en met 31 augustus 1984.
De toegang is gratis en de openingstijden zijn:

dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur.
Ook in het weekend kun je de prachtige bouwwerken daar bewonderen: zaterdag en zonda is de tentoonstelling van 13.00 t 17.00 uur open.

Laatste nieuws

Net voordat deze LEGO krant werd gedrukt, hoorden we dat tentoonstelling tot en met 29 m ook te zien is in de Akademie vo Bouwkunst, Voltstraat 60 in Tilburg.
Op werkdagen van 09.00 tot 18.00 uur en op dinsdag, donderdag en vrijdag ook 's avo van 19.00 tot 23.00 uur.
De toegang is gratis.

